
**LOGİSTİK VAHİDLƏRİN GS1 LOGİSTİK
ETİKETLƏR VASİTƏSİLƏ İDENTİFİKASIYASI.
Tərtibat və istifadə qaydaları**

**IDENTIFICATION OF LOGISTIC UNITS USING
GS1 LOGISTIC LABELS.
Construction and use rules**

MÜQƏDDİMƏ

1. Bu standart "Qlobal Standart 1 Beynəlxalq Sisteminin Təbliği" İctimai Birliyi tərəfindən işlənilib hazırlanıb və "İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları" standartlaşdırma üzrə Texniki Komitə (AZSTAND/TK 05) tərəfindən təqdim edilib.

2. Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun "24" "11" 2025-ci il tarixli AZSTAND/Q-182/2025 nömrəli Qərarla qəbul edilib.

3. İlk dəfə tətbiq edilir.

4. Dövlət standartında müəyyən edilən tələblərin beynəlxalq standartlara, norma, qayda və tövsiyələrə və digər dövlətlərin müvafiq mütərəqqi milli standartlarına, elm, texnika və texnologiyanın müasir nailiyyətlərinə əsaslanmasını müəyyən etmək üçün standartın dövrü yoxlama müddəti 5 ildir.

MÜNDƏRİCAT

1 TƏTBİQ SAHƏSİ.....	1
2. NORMATİV İSTİNADLAR.....	1
3. TERMİN VƏ TƏRİFLƏR.....	1
4 ÜMUMİ QAYDALAR.....	2
4.1 Logistik vahidlərin etiketlənməsi.....	2
4.2 İstifadə İdentifikatorları.....	3
4.3 Karton qutular və nəqliyyat yeşikləri kimi əmtəə vahidlərinin etiketlənməsi.....	3
4.4 Dəstəklənən AIDC standartları.....	3
4.5 İstifadə olunan şərti işarələr.....	3
4.5.1 Qaydalar və tövsiyələr.....	3
4.5.2 Məlumat elementlərinin formatı.....	3
5 ETİKETİN TƏRTİBATI.....	4
5.1. Giriş.....	4
5.2. Struktur elementləri.....	4
5.3 Seqmentlər.....	5
6 LOGİSTİK VAHİDİN İDENTİFİKASIYASI.....	6
6.1 SSCC.....	6
6.2 Etiketə SSCC-nin daxil edilməsi.....	8
6.3 Logistik vahidin identifikasiyası üçün GS1 İstifadə İdentifikatorlarının çıxarışı.....	8
7 MƏHSUL HAQQINDA MƏLUMATIN DAXİL EDİLMƏSİ.....	8
7.1 İstifadəsinə göstərişlər.....	8
7.2 Əmtəə vahidinin identifikasiyası.....	9
7.3 Əmtəə vahidinin hissələrinin identifikasiyası.....	10
7.4 Daxil olan əmtəə vahidlərinin sayı.....	10
7.5 Əmtəə vahidinin ölçüləri.....	11
7.6 Əmtəə vahidinin tarixləri.....	12
7.7 Partiya/lot nömrəsi.....	13
7.8 Seriya nömrələri.....	13
7.9 Əmtəə vahidləri haqqında məlumat üçün əsas GS1 İstifadə İdentifikatorlarının çıxarışı.....	13
8 NƏQLİYYAT VƏ MÜŞTƏRİ MƏLUMATLARININ DAXİL EDİLMƏSİ.....	14
8.1 İstifadəsinə göstərişlər.....	14
8.2 Müştərinin (Alıcının) adı və ünvanı.....	15
8.3 Təchizatçının (Göndərən) adı və ünvanı.....	16
8.4 Marşrutlaşdırma kodu.....	16
8.5 Təyinat yerinə/son alıcıya çatdırılma.....	16
8.6 Göndərmənin identifikasiyası.....	16
8.7 Yükdün identifikasiyası.....	17
8.8 Müştərinin satınalma sifarişinin nömrəsi.....	17
8.9 Logistik tədbirlər.....	17
8.10. İstifadə və emal təlimatları.....	18
8.11 Nəqliyyat və müştəri məlumatı üçün GS1 İstifadə İdentifikatorlarının çıxarışı.....	18
9 ETİKETLƏRİN YERLƏŞDİRİLMƏSİ QAYDALARI.....	19
9.1 Üst struktur elementi.....	19
9.2 Orta struktur elementi.....	19
9.2.1 Məlumat başlıqları.....	20
9.3 Alt struktur elementi.....	20
9.4 Etiket seqmentləri ilə bağlı qaydalar.....	22
9.5 GS1 Logistik Etiketinin ölçüsü.....	22
9.6 Etiket yerləşdirilməsi.....	24
9.6.1 Böyük logistik vahidlərdə etiketin yerləşdirilməsi (paletlər, konteynerlər və s.).....	24
9.6.2 Kiçik logistik vahidlərdə etiketin yerləşdirilməsi (bağlamalar daxil olmaqla).....	24

**LOGİSTİK VAHİDLƏRİN GS1 LOGİSTİK ETİKETLƏR
VASİTƏSİLƏ İDENTİFİKASİYASI.**
Tərtibat və istifadə qaydaları

AZS 981:2025

**IDENTIFICATION OF LOGİSTİC UNİTS USING
GS1 LOGİSTİC LABELS.**
Construction and use rules

Tətbiq edilmə tarixi “ 24 ” 11 2025-ci il

1 TƏTBİQ SAHƏSİ

GS1 sistemi dünyada ən çox istifadə edilən təchizat zənciri standartları sistemidir. O, rəsmiləşdirilmiş və birgə proseslər vasitəsilə yaradılmış standartlar, təlimatlar, həllər və xidmətlərdən ibarətdir.

Nəqliyyat və logistika sənayesi avtomobil, dəmir yolu, hava və dəniz daxil olmaqla bir çox nəqliyyat növündən istifadə edərək malların daşınmasını nəzərdə tutur. Nəqliyyat və logistika prosesləri müxtəlif tərəfləri, məsələn, yükəndərən və yükalan, ekspeditorlar və daşıyıcılar, habelə gömrük və liman orqanları kimi rəsmi qurumları əhatə edir. Çox vaxt mürəkkəb logistika axınları və iştirakçı tərəflərin müxtəlifliyi logistik vahidlərin asan fiziki identifikasiyasına ehtiyac olduğunu göstərir.

Bu standart GS1 Logistik Etiketindən istifadə edərək logistik vahidləri fiziki olaraq necə identifikasiya etmək barədə təlimatlar verir.

2. NORMATİV İSTİNADLAR

Bu standartda aşağıdakılara istinad edilmişdir:

1. GS1 Baş spesifikasiyası (GS1 General Specifications version 25.0).

3. TERMİN VƏ TƏRİFLƏR

GS1 sisteminin standartları - Uyğunlaşdırılmış prosesləri təmin etmək üçün Beynəlxalq GS1 Assosiasiyası tərəfindən qəbul edilmiş standartlar, metodologiyalar və daxili qaydalar; identifikasiya obyektləri haqqında məlumatların avtomatik işlənməsi prosesində elektron qarşılıqlı təsir və iş prosedurlarının sadələşdirilməsi məqsədi ilə GS1 sisteminin qlobal identifikatorlarının təyin edilməsi və istifadəsi

GCP; Global Company Prefix: İstifadəçinin Qlobal Prefiksi, GS1 Milli təşkilatı tərəfindən istifadəçiyə ayrılan unikal identifikasiya nömrəsidir.

HRI; Human Readable Interpretation: Ştrixkodlarda kodlaşdırılmış məlumatların insan tərəfindən oxuna bilən şərh

SSCC; Serial Shipping Container Code: Nəqliyyat konteyner qablaşdırmasının seriya kodu

GTIN; Global Trade Item Number: Əmtənin Qlobal İdentifikasiya nömrəsi, GS1 sisteminin standartları ilə müəyyən edilmiş qaydalara uyğun olaraq əmtəə vahidinə verilən, onu unikallaşdıran qlobal identifikasiya nömrəsi

EAN/UPC; European Article Number/ Universal Product Code: GS1 ştrixkodlarının ən çoxdan quraşdırılmış və ən geniş istifadə edilənləridir

ITF-14; Interleaved 2 of 5 symbology: GTIN-14 məlumatını kodlaşdıran ştrixkod

GS1-128: CODE-128 kodlaşdırmasına əsaslanan konkret məhsul və ya yük üçün kodlaşdırma sistemi

RFID; Radio Frequency Identification: Radiotezlikli identifikasiya

ITIP; Identification of Trade Item Pieces: Əmtə vahidinin hissələrinin müəyyən edilməsi

GINC; The Global Identification Number for Consignment: Yük Göndərmə üçün Qlobal identifikasiya Nömrəsi

GSIN; Global Shipment Identification Number: Qlobal Göndərmə identifikasiya Nömrəsi

FIFO; First In First Out: İlk daxil olanın birinci reallaşdırılması prinsipi

BATCH/LOT: Bir növ, model, sinif, ölçü, kompozisiya və ya proqram versiyasından ibarət olan, mahiyyətə eyni şərtlər altında istehsal olunan və müəyyən edilmiş şərtlər daxilində vahid xüsusiyyətlərə və keyfiyyətə malik olması nəzərdə tutulan bir və ya bir neçə komponent deməkdir.

SHIP TO LOC; Ship to location: Dəqiq göndərmə ünvanı

SHIP TO POST; Ship to post: Çatdırılma yerinin identifikasiyası

SHIP FOR LOC; Ship for location: Son alıcının yerləşdiyi məkanın nömrəsi

ROUTE: Marşrutlaşdırma kodu üçün istifadə olunan identifikasiya

BOL; Bill of lading: Bir göndəriş haqqında bildiriş və ya konosament

MAWB; Master Airway Bill: Hava daşımalarında istifadə edilən, hava yük daşıyıcısı və ya onun agentı tərəfindən verilən və imzalanan, çox vaxt əvvəlcədən çap edilmiş daşıyıcının hava yolu fakturasında istifadə olunan nəqliyyat sənədi

MBL; Master Bill of Lading: Baş konosament daşıyıcı tərəfindən verilən yükün daşınması müqaviləsini təmsil edən sənəd

AI; Automatic Identification: Avtomatik identifikasiya

AI (401), AI (402), AI (420): Avtomatik identifikasiya göndərmə poçt kodları və marşrutları

AI (400) ORDER NUMBER: Müştərinin satınalma sifarişinin nömrəsi

AIDC; Automatic Identification and Data Capture: Avtomatik identifikasiya və Məlumat Toplama texnologiyası

CONTENT: Etiketin insan tərəfindən oxuna bilməyən (non-HRI) element sətrini göstərəkən istifadə olunan başlıq

İİ/AA/GG: tarixin göstərilməsi formatı (İİİİ/AyAy/GünGün)

4 ÜMUMİ QAYDALAR

4.1 Logistik vahidlərin etiketlenməsi

Bu təlimatın əsas mövzusu logistik vahidlərin etiketlenməsidir. Logistik vahid, tədarük zənciri boyunca idarə edilməli olan nəqliyyat və / və ya saxlama üçün yaradılmış hər hansı bir tərkib elementidir.

GS1 Logistik Etiketini istifadəçilərə logistik vahidləri unikal şəkildə identifikasiya etməyə imkan verir ki, onlar tədarük zənciri boyunca izlənilə bilsinlər. Yeganə məcburi tələb odur ki, hər bir logistik vahid unikal seriya nömrəsi – Nəqliyyat Qablaşdırmasının Seriya Kodu (SSCC) ilə identifikasiya edilməlidir.

Hər bir logistik vahiddə SSCC ştrixkodunun skan edilməsi vahidlərin fiziki hərəkətini onlara aid olan elektron biznes mesajları ilə əlaqələndirməyə imkan verir. Ayrı-ayrı vahidləri identifikasiya etmək üçün SSCC-dən istifadə çarpaz yerləşdirmə, daşınma marşrutu və avtomatlaşdırılmış qəbul kimi geniş spektrli proqramları həyata keçirmək imkanı verir. SSCC-yə əlavə olaraq, GS1 logistik etiketinə digər məlumatlar daxil edilə bilər.